

Lena har letat lera sedan hon var liten

Lena Thörner har jobbat på alla fritidsgårdar som finns på Tjörn och är numera utbildad socionom. Men det är keramiken som är hennes passion i livet. Ända sedan hon var barn har hon letat lera i dikena.

– Det är nog därför som jag alltid gillat vägarbeten, säger Lena.

■ I Kolleröd på nordvästra Tjörn, just där vägen mot Halsbäck svänger åt höger, bor familjen Thörner. Vid boningshusets gavel växer ett stort naket päronträd och i gruset på gårdsplanen står två bilar och en grön traktor.

Inne i den ombyggda röda lagården har Lena sin keramikverkstad. På träbordet ligger gräddvita kakelplattor. Och i den stora keramikugnen, som är inställd på 1020 grader, bränns en omgång till.

– Att jobba med lera är livsnödvändigt för mig, säger Lena. Det har jag hållit på med sedan jag var sex år. Då grävde jag upp lera och gjorde troll som jag gav bort till alla jag kände.

■ Troll gör hon fortfarande. De är nog en form av självporträtt miss-tänker hon. Men när hon sätter sig vid drejskivan blir det oftast bruksföremål: muggar, fat och skålar.

– Fast det är bäst när man inte bestämt sig innan, då får leran bli det den vill.

Att dreja kräver tålmod. När man lagt leran på plats måste man driva den upp och ner för att den ska hamna exakt i centrum av drejskivan. Och då måste man vara lugn menar Lena. Om man är arg fungerar det inte, man kan inte ta ut sina aggressioner på leran.

Ibland håller hon kurser i keramikverkstaden. Det gör henne inte rik på pengar, utan hon gör det för att det är kul.

– Halva grejen är att se vad som händer i gruppen. Vi brukar ha många intressanta samtal medan vi jobbar med våra händer.

■ Sina första åtta år i livet bodde Lena i Länsmansgården i Göteborg. Men sedan flyttade familjen till Olsby på Tjörn.

– Pappa byggde huset själv och det tog femton år. Så det var färdigt först när jag flyttade hemifrån.

Efter tre år på gymnasiet i Stenungsund visste inte Lena vad hon skulle bli. Så hon testade en rad yrken och jobbade bland annat som diskare på restaurang, med barn på dagis och i ett stengalleri. Hon prövade också att vara piga på Island och ett tag körde hon bilar i Wallhamn.

Så småningom tyckte hon det var dags att bestämma sig för något.

– Och då insåg jag att jag ville bli socionom. Jag har alltid haft stora öron och fått ta emot människors förtroenden.

Att läsa på högskolan trodde hon skulle vara svårare än vad det var. Kanske berodde detta på Lenas bakgrund: ingen i släkten hade akademisk utbildning, så universitetsvärlden var okänd mark.

■ I utbildningen ingick ett halvårs praktik och Lena lyckades då ordna en plats i Stellenbosch i Sydafrika.

Där jobbade hon med fältarbete på uppdrag av ”något som liknade en svensk socialförvaltning”.

– Det var nyttigt. Jag fick känna på hur det var att komma till ett sammanhang där jag inte hade några referensramar. Och där mycket i samhället som vi tar för givet inte fanns eller fungerade, säger Lena.

– Jag minns särskilt en svart femtonårig kille som sökte efter sin mamma. Men någon folk-

”Det är bäst när man inte har bestämt sig innan. Då får leran bli det den vill.”

bokföring som hjälp fanns inte. Efter mycket letande lyckades vi till slut hitta en person som kunde berätta att mamman dött två veckor tidigare.

Inför resan till Sydafrika hade Lena skrivit och berättat att hon ville lära sig mer om landets historia och om apartheidsystemet. På plats ställde en pensionerad rektor upp och visade henne kåkstäderna där de svarta bodde. Och det var där, vid invigningen av en kyrka, som hon fick träffa Nelson Mandela. Lena visar stolt upp den musmatta, med bild på henne och Mandela, som hon fick som minne av mötet.

– Det som gjorde starkast intryck var att han inte hade någon rädsla alls i kroppen. Han hade livvakter med sig, men han struntade fullständigt i dem och gick runt och hälsade på folk. Och det påverkade alla i sällskapet. Man kände sig fri.

■ När Lena för fem år sedan var färdig med sin utbildning var hon gravid. Efter en tids mammaledighet började hon jobba; senast arbetade hon som skolkurator i Skärhamn.

Nu är hon mammaledig igen. För snart ett år sedan föddes Lenas och Patrics andra barn.

Patric spanade hon in en kväll 1991 på Hotell Stenungsbaden. Ett möte som var helt emot hennes principer.

– Jag hade lovat mig själv att aldrig flytta tillbaka till Tjörn och aldrig träffa någon på Stenungsbaden. Men hans röda slips var så fel, så jag var tvungen att ta reda på vem han egentligen var, säger Lena och skrattar.

Patric hade ett eget hus, ett gammalt torp, som Lena och han efter hand byggt om och byggt ut. När man kommer in på gården är det första man ser ett runt torn med sovrum på

andra våningen och badrum, gästrum och entré i botten.

■ Patric är egen företagare och har sin mekaniska verkstad i lagården vägg i vägg med Lenas keramikverkstad. Båda är med i Halsbäcks intresseförening där Lena sitter i styrelsen. Föreningen startade i somras, men har redan 130 medlemmar.

– Det började med att ångbåtsbryggan nere i Halsbäck behövde rustas upp så att den inte rasar. Vi har haft en dag med föreläsningar och en grupp har börjat dokumentera husen längs vägen. Till påsk ska jag och Johan, som är silver-smed, ansvara för någon slags kulturaktivitet, säger Lena.

Området längs vägen i Halsbäck är kulturmark av riksintresse. Det beror inte på det faktum att här bor ovanligt många kulturarbetare och konstnärer. Utan på att husen längs vägen bildar en väl bevarad gammaldags långby.

När man hör Lena lägga ut texten om Halsbäckstrakten förstår man att det inte bara är leran i dikena som gör det värt att gräva där man står.

LARS NETTERFORS

lars@netterfors.se

LENA THÖRNER

Ålder: 36 år

Yrke: Socionom

Familj: Maken Patric och barnen Ilona, 4 år och Alva, 10 månader

Bor: I Kolleröd i Klövedal på Tjörn

Intressen: Människor, kultur och naturen

• Publicerad i **Göteborgs-Posten** i februari 2004